

ΕΥΞΕΙΝΟΣ ΠΟΝΤΟΣ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ

ΤΙΜΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ.

Εν Τραπεζούντι μετζ. 3.
Εν ταῖς ἐπαρχίαις. " 4.
Εν τῷ ἐξωτερικῷ " 5.

Ο ΕΚΔΟΤΗΣ
Δ. ΞΙΦΙΔΙΝΟΣ.

— * —
'Εν Τραπεζούντι τῇ 7ῃ Νοεμβρίου
1881.

Ἡ Συνδρομὴ
προπληρωτέα.

Ἐκαστον φύλλον τιμᾶται,
παράδ. 60.

ΑΝΤΑΛΛΑΣΣΕΤΑΙ ΜΕΤΑ ΠΑΝΤΟΣ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΕΦΗΜΕΡΙΔΟΣ.

ΒΙΟΓΡΑΦΙΑΙ ΛΟΓΙΩΝ ΑΝΔΡΩΝ ΤΡΑΠΕΖΟΥΝΤΙΩΝ.

— ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΙΕΡΟΜΟΝΑΧΟΣ ἀκμάσας περί τὰ τέλη τοῦ 17ου ἢ τὰς ἀρχὰς τοῦ 18ου αἰῶνος.

— ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ἐξ ἀγνώστου πατρὶδος συντάξας ἐκκλησιαστικὰς τινὰς εὐχὰς ἱκανῶς ἀξίας λόγου.

— ΕΥΓΕΝΙΟΣ ΙΕΡΟΜΟΝΑΧΟΣ, εἰς δὲν τὸ ἀνωτέρω χειρόγραφον περιήλθε τῷ 1759 φαίνεται ἐκ τῆς ἐπὶ τοῦ βιβλίου ἰδιοχείρου αὐτοῦ ἐπιγραφῆς οὐκ ὀλίγη παιδεία κάτοχος.

— ΔΑΖΔΡΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ Τραπε-

ζούντιος ἀκμάσας περί τὰ τέλη τῆς δεκάτης ἐβδόμης ἑκατονταετηρίδος καὶ γράφας ἀπταίστως λογικὴν πραγματείαν.

— ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΣΟΥΜΕΛΙΩΤΗΣ ἀκμάσας πιθανῶς κατὰ τὴν αὐτὴν ἐποχὴν, οὗ τὸ ὄνομα φέρεται ἐν περιγραφῇ ἐκκλησιαστικοῦ χειρογράφου.

— ΔΑΝΙΗΛ ἐξ Οἰνίου ἀκμάσας κατὰ τὴν 16ην ἑκατονταετηρίδα καὶ ἀφιερώσας τῷ 1554 εἰς τὴν μονὴν Σουμελά Εὐσέβιον τὸν Παμφίλου ἐκ τῶν φερομένων ἐπὶ τοῦ συγγραφέως τούτου σημειώσεων φαίνεται οὐ σμικρὰς παιδείας κάτοχος.

— ΣΕΡΑΦΕΙΜ Τραπεζούντιος ἱερομόναχος τῆς μονῆς Σουμελά ἀκμάσας κατὰ πᾶσαν πιθανότητα περί τὰ τέλη τῆς

18 ης εκατονταετηρίδος και τὰς ἀρχὰς τοῦ παρόντος αἰῶνος.

— ΓΕΡΒΑΣΙΟΣ ἐξ ἡμέρας τῆς περὶ Κάνιν ἀντιγράψας πᾶν κομψῶς και ἀπταιστως τῷ 1805 τὴν ἀδολεσχίαν Φιλοθέου· ὁ λόγιος οὗτος κατὰ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ ὁμολογίαν ἐν χειρογράφῳ τινὶ περισφῆντι διδαχθεὶς ἐν Περιστερᾷ περὶ τὰ μέσα τοῦ παρελθόντος αἰῶνος παρὰ Ἀζαρία Περιστερωτῆ ἀπέθανε διανύσας τὸ πέμπτον και δέκατον και ἑκατοστὸν τῆς ἡλικίας αὐτοῦ ἔτος περὶ τὸ 1845.

— ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ ΙΕΡΟΜΟΝΑΧΟΣ τῆς μονῆς Περιστερᾷ ἐκ τοῦ οἴκου Παπαβασιλάντων τοῦ χωρίου Ἀρμενῆ διδάξας περὶ τὰ τέλη τοῦ παρελθόντος αἰῶνος ἑπτὰ ἔτη τοὺς εἰς τὴν μονὴν προσερχομένους χάριν παιδείας.

— ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ Χαλδαῖος περὶ τοὺς αὐτοὺς χρόνους ἀκμάσας και ἐκπαιδευθεὶς ἐν Ἰασίῳ.

— ΙΕΡΕΜΙΑΣ ἐκπαιδευθεὶς ἐν Πάτρῳ, διδάξας δὲ τέσσαρα ἔτη ἐν τῇ μονῇ Περιστερᾷ.

— ΘΕΟΦΑΝΗΣ ἐκ Ῥιζαίου, κωμοπόλεως πρὸς ἀνατολὰς τῆς Τραπεζοῦντος κειμένης, ἀκμάσας κατὰ πᾶσαν πιθανότητα περὶ τοὺς αὐτοὺς χρόνους, ἐκ δὲ τῶν πολλῶν ἐνυπογράφων μουσικῶν αὐτοῦ βιβλίων φαίνεται και τῆς μουσικῆς ὡς ἐγκρατῆς.

— ΛΑΖΑΡΟΣ ἐκ Χαλδίας λόγιος ἀκμάσας κατὰ τὴν δεκάτην ὀγδόην ἑκατονταετηρίδα· ἀντέγραψε φιλοκάλως και ἀπταιστως νομοκάνονον παροικῶν κατὰ

τὴν ἰδίαν ἐν αὐτῷ ἔκφρασιν ἐν τῇ περιφήμῳ και θεοσώτῳ πόλει Τραπεζοῦντι.

— ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΠΑΠΑ ΙΩΑΝΝΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΟΣ ἐκ Χαλδίας, ἀκμάσας περὶ τὸ 1700 και γενόμενος πρωτοσύγγελος τοῦ Μητροπολίτου Χαλδίας Διονυσίου.

— ΘΕΟΔΟΣΙΟΣ και ΑΝΑΝΙΑΣ ἱερομόναχοι τῆς μονῆς Περιστερᾷ και λόγοι τῶν χρόνων τούτων, ἀκμάσας ὁ μὲν περὶ τὸ 1800 ὁ δὲ περὶ τὸ 1721.

— ΛΑΥΡΕΝΤΙΟΣ ΙΕΡΟΜΟΝΑΧΟΣ τῆς μονῆς Βαζελῶνος εἰς Ῥωσσίαν ἀποδημήσας και παρὰ τοῦ αὐτοκράτορος Πέτρου τοῦ μεγάλου χρυσόβουλον και ἐτησίαν χορηγίαν ὑπὲρ τῆς μονῆς λαβὼν, ἥτις και μέχρι σήμερον ἀνά πᾶσαν πενταετίαν χορηγεῖται (*)

ΑΖΑΡΙΑΣ ἀκμάσας κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς δεκάτης ὀγδόης ἑκατονταετηρίδος κάτοχος οὐ μεγάλης παιδείας, προχειρισθεὶς εἶτα ἀρχιερεὺς Θεοδοσιουπόλεως.

— ΔΩΡΟΘΕΟΣ ἐκ Δερένης τῆς Χαλδίας· οὗτος ἀπελθὼν εἰς Ἰβηρίαν χάριν ἐλέους ἡξιώθη τῶν τιμῶν και τῆς εὐνοίας τοῦ ἡγεμόνος τῆς Ἰβηρίας Ἡρακλείου χειροτονηθεὶς παρ' αὐτοῦ και ἀρχιερεὺς Ἀχταλίας κατὰ τὸ 1790· ὕστερον δὲ ἐκλεχθεὶς μητροπολίτης Τραπεζοῦντος ἐγκατέλιπε τὴν Ἰβηρίαν, ἀλλὰ χρονοτριβήσαντος καθ' ὁδὸν προέβη ἄλλος ἐπὶ τὸν θρόνον, ὁ προκάτοχος τοῦ ἀφ' ἡμῶν ἀποστάντος Κωνσταντίου Παρθένιος καταγόμενος ἐκ Τριπόλεως τοῦ Πόντου.

(*) Φυγὰὸ προλεγόμενον.

μετὰ τὴν ἀποτυχίαν ταύτην ὁ Δωρόθεος ἀπῆλθεν εἰς τὴν μονὴν Βαζελῶνος, ὅπου και ἀπέθανεν.

— ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ἐξ Ἀδύσσης ἀκμάσας κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ παρόντος αἰῶνος· τὸ ὄνομα τοῦ λογιῶν τούτου φέρεται ἐν περισελιδίῳ τῆς Γεωγραφίας Μελετίου ἐχούσης τὴν δε τὴν ἐπιγραφὴν « Βασιλείου ἀμούσου ἔτι που ἐν ταῖς Ἑλικῶνος ὑπερείαις καλυπτομένου », ἐκ δὲ ἐτέρας ἐν αὐτῇ ἐπιγραφῆς, ὀνομαζούσης αὐτὸν α ἐν διδασκάλοις ἔλλογιμώτατον » οὐνὰμεθα νὰ συμπεράνωμεν ἔτι και τῆς σχολῆς τῆς ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ προέστη.

— ΣΕΡΑΦΕΙΜ καταγόμενος και οὗτος ἐκ Χαλδίας και ἀκμάσας περὶ τὰ τέλη τοῦ παρελθόντος αἰῶνος ἐδίδαξε και ἐν Οἰνῇ ἐπὶ βραχὺν χρόνον.

— ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΙΕΡΟΜΟΝΑΧΟΣ ἀκμάσας κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ παρόντος αἰῶνος, ἀνὴρ σεμνόβιος, σχολαρχήσας δὲ και οὗτος ἐπὶ τινα ἔτη ἐν Οἰνῇ.

— ΔΑΥΙΔ ΙΕΡΕΥΣ και ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ ΙΕΡΟΜΟΝΑΧΟΣ ἐκ τῶν εἰς Ταυρικὴν μεταναστευσάντων Τραπεζοῦντιῶν και διδάσκαλος τῆς ἐκεῖ Ἑλληνικῆς κοινότητος.

— ΑΝΑΝΙΑΣ ΚΟΥΖΑΝΟΣ ἐκ Χαλδίας διδάξας ἐν Μολδαυίᾳ· τὸ ὄνομα τοῦ λογιῶν τούτου φέρεται μεταξὺ τῶν συνδρομητῶν τοῦ ἐν Δειψίᾳ κατὰ τὸ 1800 τυπωθέντος πηδαλίου.

— ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΟΥΝΤΙΟΣ ἔλλογιμώτατος ἐν διδασκάλοις τιτλοφορούμενος ἐν τῷ καταλόγῳ τῶν συνδρομητῶν τοῦ αὐτοῦ βιβλίου.

— ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΙΑΚΩΒΟΥ Γαλιανίτης ἱκανῶν γραμμάτων ἐγκρατῆς, ὡς ἔστιν εἰκάσαι, ἐκ τῆς ἐπιγραφῆς αὐτοῦ ἐν τινὶ πηδαλίῳ ἐν Τραπεζοῦντι ἀποσταλέντι.

A. I.

ΒΕΡΝΑΡΔΙΝΟΥ ΣΑΙΜΠΙΕΡΟΥ

Ἡ ἸΝΔΙΚΗ ΚΑΛΥΒΗ.

(Μετὰφρασις ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ).

συνέχεια ἴδ. φύλλ. 10.

Καθ' ὅδον ἐσκέπτετο περὶ τοῦ ζητήματος, ἐξ οὗ ἔπρεπεν ἵνα προσιμιάσῃ μετὰ τοῦ ἀρχηγοῦ τῶν βραχμάνων τοῦ Ἰαγερνάτου, ἂν ἔπρεπεν ἵν' ἀρχίσῃ ἀπὸ τινος τῶν ὀκτῶ και ἐβδομήκοντα και τριακοσίων τῶν εἰς τὰς πηγὰς και τὰς πλημμύρας τοῦ Γάγγου ἀναφερομένων ἢ ἀπὸ τινος τὸν ῥοῦν τὸν ἐξ ὑπαμοιβῆς και ἐξαμνηταῖον τῆς θαλάσσης τῶν Ἰνδιῶν ἀποβλεπούσης ἐρωτήσεως, ἥτις δυνατὸν ἵνα ἐχρησίμευσεν, ὅπως ἀνακαλυφθῶσιν αἱ καθ' ἅσας τὴν σφαῖραν κινήσει τοῦ Ὠκεανοῦ και αἱ πηγαὶ αὐτοῦ.

Ἀλλὰ καίπερ τὸ ζήτημα τοῦτο ἀπείρωσ πλέον, ἢ τὰ ἀπὸ τοσοῦτων αἰῶνων ἐπὶ ταῖς αὐτοῦ τοῦ Νείλου πηγαῖς και αὐξήσεσιν ἐγεγνήθη πάντα, τὴν φυσικὴν (γεωγραφίαν) ἐνδιέφερον, ἐπειδὴ ὁμοῦ τὴν προσοχὴν τῶν σοφῶν τῆς Εὐρώπης οὕτω ἐφείλκυσε, ἐπρωτίμα λοιπὸν ὁ Ἀγγλο, ἵνα ἐρωτήσῃ τὸν βραχμᾶνα περὶ τοῦ παγκο-

σμίου τοῦ κατακλυσμοῦ, ὅπερ πολλὰς διήγειρεν ἀμφισβητήσεις, ἢ ἀπωτέρω χωρῶν ἂν ἀληθές ἐστίν, ὅτι ὁ ἥλιος πολλάκις μετέβαλε τὴν διεύθυνσιν, ἀνατέλλων ἐκ δυσμών καὶ δύων πρὸς ἕω, συμφώνως τῇ παρ' Ἡροδότου μνημονευομένη παραδόσει τῶν τῆς Αἰγύπτου ἱερέων, καὶ περὶ αὐτῆς δὲ τῆς ἐποχῆς τῆς δημιουργίας τῆς γῆς ἀκόμη, εἰς ἣν οἱ Ἴνδοὶ ἀποδίδουσι χιλιάδων ἐτῶν ἀρχαιότητα.

Ἐνίοτε δὲ εὗρισκεν, ὅτι θέλιον ἂν ἦν, εἰ συνδουλεύετο αὐτὸν περὶ τοῦ καλλίστου εἰδούς τῆς κυβερνήσεως τοῦ παρά τινι ἔθνει ἐφαρμοστοῦ· οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν τοῦ ἀνθρώπου δικαιωμάτων, ὧν οὐδαμοῦ ὑπάρχει κώδῆξ.

Ἄλλὰ τὰ τελευταῖα ταῦτα προβλήματα ἐκτὸς τοῦ καταλόγου ἦσαν.

Μεθ' ὅλα ταῦτα, ἔλεγεν ὁ διδάκτωρ, πρὸ πάντων ἐν βέοντι ἂν ἦν, εἰ ἠρώτων τὴν Ἰνδὸν πανδέκτην, διὰ τίνος τρόπου τὴν ἀλήθειαν εὗρεῖν δυνατόν· διότι ἂν διὰ τοῦ συλλογισμοῦ, ὡς προσεπάθησα μέχρι τοῦδε πρῶτων, ὁ συλλογισμὸς διαφέρει παρὰ πᾶσι τοῖς ἀνθρώποις· ὀφείλω ἵνα ἐρωτήσω καὶ τοῦ πρέπει, ἵνα ζητῶμεν τὴν ἀλήθειαν, δι' ὅτι ἂν ἐν τοῖς βιβλίοις, πάντα ἀντιφάσκουσι πρὸς ἀλλήλα· καὶ τέλος ἂν, πρέπει, ἵνα κοινοποιῶμεν τοῖς ἀνθρώποις τὴν ἀλήθειαν, δι' ὅτι ἅμα γνωστοποιήσαντες αὐτοῖς ταύτην συγκρούμεθα μετ' αὐτῶν. Ἴδου τρεῖς ζητήματα προαποτιθέμενα, ἅπερ διέφυγον τὴν προσοχὴν τοῦ ἡμετέρου ἐνδόξου προέδρου. Ἄν ὁ βραχμῶν τοῦ Ἰαγερνάτου δυνήθῃ, ἵνα μοι λύσῃ ταῦτα, προσκτῆσομαι τὴν κλειδα πασῶν τῶν ἐπιτημῶν, ὅπερ δὲ ἔτι μᾶλλον ἀξίζει, μετὰ παντὸς τοῦ κόσμου ἐν εἰρήνῃ διαβίωσω.

Οὕτω καθ' ἑαυτὸν ἐσυλλογίζετο ὁ διδάκτωρ.

Μετὰ δεκαήμερον πορείαν ἀφίκετο εἰς τὰς ἀκτὰς τοῦ κόλπου τῆς Βεγγάλης· πολλοὺς δὲ καθ' ὁδὸν εἶχεν ἀπαντήσας ἐπανερχομένους ἐκ τοῦ Ἰαγερνάτου, καταγεγοητευμένους ὑπὸ τῆς πολυιδμοσύνης τοῦ ἀρχηγοῦ τῶν πανδεκτῶν, ὃν ἄρτι συνεβουλεύθησαν.

Τῇ ἐνδεκάτῃ ἡμέρᾳ, τοῦ ἡλίου ἀνίσχοντος, διέκρινε τὴν περίπυστον παγόδαν τοῦ Ἰαγερνάτου, ἰδρυμένην ἐπὶ τῆς ἀκτῆς τῆς θαλάσσης, ἣς ἐραίνεται δεσπόζουσα μετὰ τῶν μεγάλων καὶ ἐρυθρῶν τοίχων καὶ στοῶν, μετὰ τῶν θόλων καὶ τῶν ἐκ λευκοῦ μαρμάρου πυργίσκων. Ὑψοῦτο κατὰ τὸν κέντρον ἐννέα διόδων περιεστοιχισμένων ὑπὸ δένδρων πάντοτε θαλλόντων καὶ πρὸς βασιλεία ἰσάριθμα ἀγροσῶν· ἐκάστη δὲ τῶν δενδροστοιχιῶν τούτων ἐσχηματίζετο ἐκ δένδρων διαφόρου εἶδους, φοινίκων, τεχεῶν, κοκκοφοινίκων, μαγγιέρων, ῥιπιδοφοινίκων, καμφοροδένδρων, ἰνδοκαλάμων, ἐλεάγων, σαντάλων, καὶ διευθύνεται πρὸς τὴν Κεϋλάνην, τὴν Γολκόνδην, τὴν Ἀραβίαν, τὴν Περσίαν, τὸ Θιβέτιον, τὴν Σινικήν, τὸ βασίλειον τῆς Ἀβᾶς, τὸ τῆς Σιάμης καὶ τὰς νήσους τοῦ Ἰνδικοῦ Ὀκεανοῦ.

Ὁ διδάκτωρ ἔφθασεν εἰς τὴν παγόδαν διὰ τῆς ὁδοῦ τῶν ἰνδοκαλάμων· ἣτις διήκει παραλλήλως τῷ Γάγγῃ καὶ ταῖς μαγευτικαῖς νήσοις τῶν ἐκβολῶν αὐτοῦ.

Ἡ παγόδα αὕτη, καίπερ ἐν πεδιάδι ὠκοδομημένη, οὕτως ὑψηλὴ ἐστίν, ὥστε καὶ τὴν πρωΐαν διακρίνας αὐτήν, μόλις περὶ τὸ ἐσπέρας ἠδυνήθη εἰς αὐτὴν ἵνα ἔλθῃ· κατελήφθη δ' ἀληθῶς ὑπὸ θαυμασμοῦ, ὅτι ἐκ τοῦ πλησίον ἐθεώρησε τὴν μεγάλαν πρέπειαν καὶ τὸ ὕψος αὐτῆς.

Αἱ ἐξ ὠρυχάλκου πύλαι αὐτῆς ἐσπινοηροδόλου ὑπὸ τῶν ἀκτίνων τοῦ δύοντος ἡλίου καὶ οἱ ἀετοὶ περίπταντο τὴν στέγην, ἣτις οἰοῖν ἠφρانیζετο ἐντὸς τῶν νεφελῶν· περιεστοιχεῖτο δὲ ὑπὸ μεγάλων ἐκ λευκοῦ μαρμάρου δεξιαμένων, ὧν ἐν τῷ βάθει τῶν διαυγῶν ὑδάτων ἀντανεκλῶντο αἱ εἰκόνες τῶν θόλων, τῶν στοῶν καὶ τῶν πυλῶν· πάντων δὲ τούτων περίξ ἐξετείνοντο εὐρεῖς περίπατοι καὶ κῆποι περικυκλούμενοι ὑπὸ μεγάλων κτιρίων, ὅπου κατῴκουν οἱ ἐκεῖ ἐφημερεύοντες βραχμῶνες.

Οἱ πρόσκοποι τοῦ διδάκτορος δραμόντες ἀνήγγειλαν περὶ αὐτοῦ καὶ ἐν τῷ ἅμα θίασος ἱερείων (χορευτριῶν) νεαρῶν ἐξῆλθεν ἐντὸς τῶν κήπων καὶ ἐγένετο ἐνώπιον αὐτοῦ ἄδων καὶ ὀρχούμενος ἐν τυμπάνοις. Αὐταὶ ἔφερον ἀντιπεριδραίων ταινίας ἐξ ἀνθρώπων μουγριῶν καὶ ἀντιζώνης περιπλοκάδας ἐξ ἀνθρώπων ῥοδοδάφνης Ἀμερικανικῆς.

Ὁ διδάκτωρ διὰ μέσων τῶν μύρων, τῶν ὀρχήσεων καὶ τῆς μουσικῆς αὐτῶν ἐπρόχωρησε μέχρι τῆς πύλης τῆς παγόδας, ἣς ἐν τῷ βάθει διὰ τῆς λάμπσεως πολλῶν χρυσῶν καὶ ἀργυρῶν λυχνιῶν διέκρινε τὸ ἄγαλμα τοῦ Ἰαγερνάτου, τὴν ἐβδόμην ἐνσάρκωσιν τοῦ Βράμα, ὃν ἐν εἶδει πυραμίδος, ἄνευ ποδῶν καὶ χειρῶν, ἄσπερ ἀπώλεσε θέλων, ἵνα ἀπαγάγῃ τὸν κόσμον, ὅπως σώσῃ αὐτὸν ὁ θεὸς ἐκεῖνος.

Παρὰ τοὺς πόδας τοῦ εἰδώλου τούτου ὑπῆρχον προσπεπτωκότες τὸ πρόσωπον κατὰ γῆς μετανοοῦντες, ὧν οἱ μὲν ὑπισχνούντο τρανῇ τῇ φωνῇ, ἵνα σύρωνται ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς ἑορτῆς ὑπὸ τοῦ ἄρματος αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ὤμων, οἱ δὲ, ἵνα κατασυντριβῶσιν ὑπὸ τοὺς τροχοὺς.

Καίπερ δὲ τοῦ θεάματος τῶν φανατικῶν τούτων, οἵπερ θαθεῖς ἔβαλλον στεναγμοὺς ἀπαγγέλλοντες τὰς φρικώδεις ἐκείνας εὐχάς, ἐμπνεόντός τινος τρόμου, ὁ διδάκτωρ ἤ-

τοιμάζετο, ἵνα εἰσέλθῃ εἰς τὴν παγόδα· ἀλλὰ γέρων βραχμῶν, ὁ θυρωρὸς, ἐκώλυσε αὐτὸν καὶ ἠρώτησε τὴν αἰτίαν, ὑφ' ἣς προήγετο.

Ὅτε δ' ἐκεῖνος ἐδήλωσε αὐτῷ ταύτην, ὁ γέρων εἶπεν, ὅτι, ὡς φραγκῆς ἦτοι ἀκάθαρτος, οὔτε ἐνώπιον τοῦ Ἰαγερνάτου οὔτε ἐνώπιον τοῦ μεγάλου ἱερέως ἠδύνατο, ἵνα παρουσιασθῇ, ἂν μὴ πρότερον ἀπεπλύνετο τρεῖς ἐν τινι τῶν τοῦ ναοῦ πλυτηρίων καὶ ἂν μηδὲν ἔφερον ἐφ' ἑαυτοῦ ἐκ δέρματος ζώου, πρὸ πάντων δὲ μῆτε ἀγελάδος τρίχα, λατρευομένης παρὰ τῶν βραχμῶνων, μῆτε χοίρου, ὃν ἀπεχθάνονται.

— Πῶς πράξω λοιπόν; ἀπεκρίνατο ὁ διδάκτωρ· φέρω δῶρον πρὸς τὸν ἀρχηγὸν τῶν βραχμῶνων τάπητα Περσικὸν ἐκ τριχῆς αἰγῆς τῆς Ἀγκύρας καὶ ὑφάσματα Σινικὰ ἐκμετάξης.

— Πᾶν πράγμα, ἀνταπήτησεν ὁ βραχμῶν, προσφερόμενον εἰς τὸν ναὸν τοῦ Ἰαγερνάτου ἢ πρὸς τὸν ἱερέα αὐτοῦ ὑπ' αὐτῆς τῆς δωρεᾶς καθαρίζεται· ἀλλ' οὐχὶ ταῦτ' θεωρητέον καὶ περὶ τῶν ἐνδυμάτων ὑμῶν.

Ἐδέησε λοιπὸν ὅπως ὁ διδάκτωρ ἀφίρῃση τὸν ἐξ ἐρίου Ἀγγλικῶν ἐπενδύτην, τὰ ἐξ αἰγιδοτομάρου ὑποδήματα καὶ τὸν ἐκ τριχῶν κάστωρ πῖλον.

Ἐπειτα ὁ γέρων βραχμῶν ἀποπλύνας τρεῖς περιέβαλεν αὐτὸν δι' ὑφάσματος βαμβακίμου, χρώματος σαντάλου, καὶ ὠδήγησεν αὐτὸν ἐνθα ἡ εἴσοδος εἰς τὴν κατοικίαν τοῦ ἱερέως.

Ἐκεῖ ἐτοιμαζόμενον τὸν διδάκτορα, ἵνα εἰσέλθῃ, φέροντα δ' ὑπὸ τὸν βραχίονα τὴν βίβλον τῶν ζητημάτων τῆς βασιλικῆς εταιρείας, ὁ ὀδηγὸς ἠρώτησεν ἐκ ποίας ὕλης τὸ βιβλίον ἦτο κεκαλυμμένον.

— Ἐκ δέρματος μόσχου ἀπεκρίνατο ὁ διδάκτωρ.

— Πῶς, εἶπεν ὁ βραχμῶν ἐκτὸς ἑαυτοῦ

γενόμενος, μὴ οὐ προανήγγεिला ὑμῖν ὅτι ἡ βοῦς ἱερά ἐστι παρὰ τοῖς θραχμάσιν; ὑμεῖς δὲ τολμάτε, ἵνα ἐμφανισθῆτε πρὸς τὸν ἄρχοντα αὐτῶν μετὰ βιβλίου κεκαλυμμένου ἐκ τοῦ δέρματος μόσχου.

Ὁ διδάκτωρ ἐκινδύνευεν, ἵνα ὑπάγῃ, ὅπως ἀγισθῆ εἰς τὸν Γάγγην, ἀλλὰ προσενεγκῶν τινα παγόδια, ἦτοι χρυσᾶ νομίσματα, τῷ ὀδηγῷ, συνέτεμε πῆσαν δυσκολίαν.

Καίτοι τὸ βιβλίον ἐγκατέλιπεν ἐν τῷ φορεῖῳ, ἐπαρμυθεῖτο δὲ λέγων καθ' ἑαυτόν· τὸ κάτω τῆς γραφῆς ποιήσομαι πρὸς τὸν Ἰνδὸν τοῦτον πολύτην τρεῖς μόνους ἐρωτήσεις, εὐτυχῆς ἐσόμενος, ἐὰν διδαχθῶ τίνι τρόπῳ ζητητέα ἡ ἀλήθεια, ποῦ εὐρεῖν αὐτὴν δυνατὸν καὶ ἐὰν πρέπη, ἵνα κοινοποιῆται τοῖς ἀνθρώποις.

Ὁ γηραιὸς ἱερεὺς εἰσήγαγε λοιπὸν τὸν Ἄγγλον διδάκτορα, περιβεβλημένον τὸ βαμβάκινον ὕφασμα, ἀσκεπῆ καὶ ἐξυπόλυτον, παρὰ τῷ μεγάλῳ ἱερεῖ τοῦ Ἰαγερνάτου, εἰς εὐρείαν αἰθουσαν ὑποβασταζομένην διὰ στηλῶν ἐκ ξύλου σαντάλου· οἱ τοῖχοι ἦσαν πράσινοι, κεχρισμένοι ἐκ μαρμαροκονιασθέντος μεμιγμένης μετὰ κόπρου βοῆς, οὕτω δὲ λαμπροὶ καὶ στιλπνοὶ, ὥστε ἠδύνατό τις, ἵνα ἐστοπρισθῆ τὸ ἔδαφος ἐκαλύπτετο ὑπὸ ψιάθων λεπτοτάτων ἐξ πόδας πλατέων καὶ ἐξ ἴσου μακρῶν.

Κατὰ τὸ βάθος τῆς αἰθούσης ὑπῆρχε κρηπίς περιπεφραγμένη ὑπὸ κιγκλιδώματος ἐξ ἐβένου, ἐπὶ δὲ τῆς ἐξέδρας ταύτης διεώρων διὰ δ' κτυώματος ἐκ καλάμων Ἰνδικῶν ἐρυθροβαφῶν καὶ θεβερνικωμένον τὸν σεβάσιμον ἀρχιπανδέκτην λευκὴν τὴν γενειάδα μετὰ τριῶν νημάτων βάμβακος δίκην ἀορτῆρος περιχειμένον αὐτῷ κατὰ τὴν τῶν θραχμάων συνήθειαν.

Ἐκάθητο ἐπὶ τάπητος κιτρίνου, τοὺς πό-

δας ἔχων ἐσταυρωμένους, καὶ ἐν ἀκίνησιν οὕτω τελεία, ὥστε οὐδὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ ἐκίνηει.

Τινὲς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἐδίωκον γύροθεν τὰς μυίας διὰ ῥιπιδίων ἐξ οὐρᾶς ταῶν ἑτεροῦ· ἔκαιον ἐν ὄσφραδίοις ἀργυροῖς ἀρώματα ἀλόης καὶ ἄλλοι ἔκρουον ψαλτήριον μετὰ μέλους ἠδίστου. Οἱ λοιποὶ, πολυάριθμοι ὄντες, ἐν οἷς καὶ φακίραι καὶ ζογοὶ καὶ σαντῶνες, ἦσαν τεταγμένοι κατὰ πολλὰς σειρὰς ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν τῆς αἰθούσης, ἐν θαθείᾳ σιγῇ, τοὺς ὀφθαλμοὺς προσηλωμένους κατὰ γῆς καὶ τὰς χεῖρας ἐπὶ τοῦ στήθους ἐσταυρωμένους ἔχοντες.

Ὁ διδάκτωρ ἠβουλήθη κατ' ἀρχάς, ἵνα χωρήσῃ μέχρι τοῦ ἱεράρχου, ὅπως προσαγορεύσῃ· ἀλλ' ὁ εἰσηγητῆς ἀνέστειλεν αὐτὸν κατ' ἐννεὰ ψιάθους ἐκεῖθεν, λέγων ὅτι καὶ οἱ ὀμβράχοι ἦτοι μεγάλοι Ἰνδοὶ αὐθένται οὐκ ἐχώρουν προσωτέρω, ὅτι οἱ ῥαϊάχοι ἦτοι ἀνακτες τῆς Ἰνδικῆς μόνον μέχρις ἐξ ψιάθων ἀποστάσεως ἐπρόβαινον, οἱ δὲ ἡγεμονῖδαι (πρίγκηπες) υἱοὶ τοῦ Μογγόλου εἰς τριῶν, μόνῳ δὲ τῷ Μογγόλῳ ἀπενέμετο ἡ τιμή, ὅπως πλησιάσῃ μέχρι τοῦ σεβασμίου ἀρχηγοῦ, ἵνα φιλήσῃ τοῦ πόδας αὐτοῦ.

Ἐν τούτοις πολλοὶ θραχμάνες ἐκόμισαν μέχρι τοῦ ὑποποδίου τῆς κρηπίδος τὸ τηλεσκόπιον, τὰ ἰνδότηπα, τὰ μεταξωτὰ καὶ τὴν τάπητα, ἅπερ οἱ ἄνθρωποι τοῦ διδάκτορος εἶχον ἀποθέντες παρὰ τὴν εἴσοδον τῆς αἰθούσης.

Ὁ γηραιὸς θραχμᾶν ἐβῆ ἐπ' αὐτὰ τὸ βλέμμα οὐδεμίαν παρασχῶν ἔνδειξιν ἀποδοχῆς· οἱ δὲ μετεκόμισαν αὐτὰ εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῶν οἰκημάτων.

Ὁ Ἄγγλος διδάκτωρ σχεδὸν ἤρριξε καλλίστην τινὰ προσλαλίαν ἐν Ἰνδικῇ γλώσσῃ, ὅτε ὁ ὀδηγὸς προηδοποίησεν αὐτῷ ὅτι

ἄρειλεν, ἵνα προτιμῆνῃ, ὅπως ὁ μέγας ἱερεὺς ἐρωτήσῃ αὐτόν.

Τούτου δὲ δὴ νεύσαντος αὐτῷ, ἐκαθέσθη σταυροποδῆτι, ὡς τις ῥάπτῃς, κατὰ τὸ ἔθος τοῦ τόπου.

Ὁ διδάκτωρ ἐμεμφιμοῖρει καθ' ἑαυτὸν ἐπὶ τῇ τηλικαύτῃ ὑπερβολῇ τῶν διατυπώσεων· ἀλλὰ τί πλέον ἀποποιεῖται τις, ὅπως εὖρη τὴν ἀλήθειαν, ἀπ' οὗ πρὸς ἀναζητήσιν αὐτῆς ἔλθῃ καὶ εἰς τὴν Ἰδικήν;

Ὡς ὁ διδάκτωρ ἐκαθέσθη, ἡ μουσικὴ εἰσήγαγε καὶ μετὰ τινῶν στιγμῶν θαθεῖαν σιωπὴν ὁ πρωτόσχιλος τῶν πανδεκτῶν διηρώτησε, διὰ τί ἦλθεν εἰς Ἰαγερνάτον ὁ διδάκτωρ.

Καίτοι ὁ μέγας ἱερεὺς τοῦ Ἰαγερνάτου εἶχε λαλήσας κατὰ τὸ Ἰνδικὸν ἰδίωμα καὶ οὕτω διακεκριμένως, ὥστε ἤκουετο καλῶς ὑπὸ μέρους τοῦλάχιστον τῆς ὀμηγύρεως, ὁ λόγος αὐτοῦ διωχετεύθη ὑπὸ φακίρου, ὅστις μετέδωκεν εἰς ἕτερον καὶ οὗτος εἰς τρίτον, ὁ δὲ μετεβίβασεν αὐτὸν πρὸς τὸν διδάκτορα.

Οὗτος δ' ἀπεκρίθη ἐν τῇ αὐτῇ γλώσσῃ, ὅτι ἀρίκετο εἰς Ἰαγερνάτον συμβουλευσόμενος τὸν ἀρχηγὸν τῶν θραχμάων, κατὰ τὴν μεγάλην αὐτοῦ φήμην, ὅπως διδαχθῆ παρὰ τούτου διὰ ποίων τρόπων δύναται τις γνωρίζειν τὴν ἀλήθειαν.

Ἡ ἀπόκρισις τοῦ διδάκτορος μετηνέχθη πρὸς τὸν ἄρχοντα τῶν πανδεκτῶν διὰ τῶν αὐτῶν προσώπων, ἅπερ εἶχον ἐπιφορτισθέντα καὶ τὴν ἐρώτησιν. Οὕτω δ' ἔλαβε χώραν καὶ τὸ λοιπὸν τοῦ διαλόγου.

(ἀκολουθεῖ).

Η ΚΑΤΑ ΤΟ ΝΕΟΝ ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΗΣ ΑΝΑΓΝΩΣΕΩΣ

Β'.

Ὅτε μοι ἀνετέθη ἡ διεύθυνσις τῶν παιδαγωγείων Τραπεζοῦντος, ἤμην ἤδη πεπεισμένος, ὅτι ἡ κατὰ τὴν νέαν μέθοδον διδασκαλία τῆς ἀναγνώσεως εἶνε εὐκολωτέρα διὰ τοὺς μαθητὰς καὶ φέρει ἐπομένως ταχύτερον πρὸς τὸν σκοπὸν, καὶ διὰ τοῦτο ἀνατεθείσης μοι τῆς συντάξεως τοῦ προγράμματος, οὐδὲν ἕτερον περὶ τοῦ διδακτικοῦ βιβλίου τῆς κατωτέρας τάξεως ἐσκέφθην ἢ ποῖον ἐκ τῶν κατὰ τὴν νέαν μέθοδον συντεταγμένων ἀλφαθηταρίων ἦτο καταλληλότερον διὰ τὰ ἡμέτερα παιδαγωγεῖα. Συγκρίνας δὲ τὸ ἐγχειρίδιον τοῦ Σπ. Μωραΐτου καὶ τὰ ἀλφαθητάρια τοῦ Χαρίση Πουλίου καὶ τοῦ Π. Οἰκονόμου, ἔκρινα κατάλληλον τὸ πρῶτον.

Δὲν λέγω, ὅτι καθ' ἑαυτὸ τὸ ἐγχειρίδιον τοῦ Μωραΐτου εἶνε καλῖτερον τῶν δύο ἄλλων ἀλφαθηταρίων· διὰ τὰ ἐν Ἑλλάδι μάλιστα καὶ τὰ ἀλλαχοῦ παρ' Ἑλλησι παιδαγωγεῖα τὰ τελευταῖα εἶνε καλῖτερα καὶ ἰδίως τὸ τοῦ Χαρίση Πουλίου ἀλφαθητάριον, ἂν καὶ τῶν τριῶν ἕκαστον ἔχει ἰδιαιτέρα προτερήματα. Διὰ τὰ ἡμέτερα ὁμως σχολεῖα εἶνε καταλληλότερον τὸ ἐγχειρίδιον τοῦ Μωραΐτου καὶ δι' ἄλλους λόγους καὶ κυρίως

διότι τοῦτο εἶνε συντεταγμένον ἐν τῇ καθαρᾷ νέᾳ Ἑλληνικῇ γλώσσῃ, ἐν ᾗ τὰ λοιπὰ περιέχουσι πλείστας λέξεις καὶ τύπους τῆς κοινῆς δημοτικῆς διαλέκτου ἀσυνήθεις ἐν τῇ διαλέκτῳ Τραπεζούντος.

Εἶνε γνωστὸν, ὅτι αἱ πρῶται λέξεις, αἱ θὰ μανθάνωσιν ἐν τῷ ἀλφαθηταρίῳ τὰ παιδία, πρέπει νὰ εἶνε γνωσταὶ εἰς αὐτὰ καὶ νὰ μὴ ἐπιδέχωνται ἐρμηνείαν κωλύουσαν τὴν πρόοδον, καὶ εἶνε ὠμολογημένον, ὅτι τοῦτο πρέπει νὰ εἶνε ἐν τῶν κυριωτέρων προτερημάτων τῶν κατὰ τὴν νέαν μέθοδον συντακτικῶν ἀλφαθηταρίων. Κατὰ τοῦτο ὑπερέχουσι τὰ ἀλφαθητάρια τοῦ Χαρίση Πουλίου καὶ τοῦ Π. Οἰκονόμου. Ἄφ' ἑτέρου ὁμοῦ διὰ τὸν αὐτὸν λόγον τὴν πρόοδον τῶν ἡμετέρων μαθητῶν, μελλόντων νὰ μάθωσι τὴν νέαν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν, κωλύει ἡ διδασκαλία διαφόρων συνωνύμων λέξεων καὶ τύπων δύο διαλέκτων, τῆς δημώδους διαλέκτου καὶ τῆς νέας Ἑλληνικῆς γλώσσας. Κατὰ τὰ ἀλφαθητάρια τοῦ Χαρίση Πουλίου καὶ τοῦ Π. Οἰκονόμου οἱ ἡμέτεροι μαθηταὶ θὰ ἐδιδάσκοντο συγχρόνως λέξεις, τύπους καὶ φράσεις οὐ μόνον τῆς νέας Ἑλληνικῆς, ἀλλὰ καὶ τῆς κοινῆς δημοτικῆς διαλέκτου, οὗτω δὲ τὸ κώλυμα τῆς προόδου θὰ ἦτο διπλοῦν, ἐν ᾗ κατὰ τὸ ἐγχειρίδιον τοῦ Μωραΐτου οἱ μαθηταὶ ἀναγκάζονται νὰ διδάσκωνται λέξεις καὶ τύπους τῆς κα-

θωμιλημένης μόνον γλώσσας. Διὰ τὸν αὐτὸν λόγον καὶ τῶν λοιπῶν τάξεων τῶν παιδαγωγείων οἱ μαθηταὶ ἐρμηνεύουσιν ἐν τῇ ἐγγωρίῳ διαλέκτῳ, οἱ δὲ διδάσκαλοι φροντίζουσι νὰ ὁμιλῶσι μὲ καθαρῶς ὅσον ἔνεστι τύπους καὶ λέξεις τῆς καθωμιλημένης. Διότι τὸ νὰ ἐρμηνεύωσιν οἱ μαθηταὶ μὲ λέξεις, τύπους καὶ φράσεις τῆς κοινῆς δημοτικῆς διαλέκτου οὐ μόνον τὸν νοῦν τῶν μαθητῶν, ἀσκεπτομένων περὶ τῶν διαφορῶν καὶ παραδόξων τύπων καὶ λέξεων, περιπλανᾷ καὶ σκοτίζει, ἀλλὰ καὶ δὲν ἀφίνεσιν αὐτοὺς νὰ μάθωσι τὴν νέαν Ἑλληνικὴν καλῶς, ἐμπέπτοντας εἰς χάος λέξεων, τύπων καὶ φράσεων, ἐξ οὗ δὲν εἶνε δυνατόν νὰ ἐξέλθωσιν εὐκλῶς, ἀναγκάζομένους νὰ μάθωσι μικτὴν τινα ἀνυπαρκτον γλῶσσαν, ἐκ τριῶν διαφορῶν διαλέκτων σχηματιζομένην. Ὅταν ὁμοῦ ὁ μαθητὴς μανθάνων τὴν νέαν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν, ἐρμηνεύει διὰ τῆς ἰδίας διαλέκτου, οὐδόλως περιπλανᾷ τὸν νοῦν αὐτοῦ καὶ μανθάνει μίαν μόνον γλῶσσαν καθαρὰν. Διὰ τοῦτο καλὸν θὰ ἦτο, ἂν πάντα τὰ παρ' ἡμῖν διδακτικὰ βιβλία ἦσαν ἐν τῇ καθαρᾷ καθωμιλημένῃ συντεταγμένα· ἀλλ' οὐδεὶς ἀγνοεῖ, ὅτι οὐ μόνον τοιαῦτα βιβλία δὲν ὑπάρχουσιν, ἀλλὰ καὶ τὰ ὑπάρχοντα δὲν εἶνε ἀρκετά.

Ἐτερον προτέρημα τῶν κατὰ τὴν νέαν μέθοδον ἀλφαθηταρίων εἶνε ἡ παρατήρησις τῆς σχέσεως τῶν σχημάτων τῶν διαφορῶν γραμμάτων, διότι ὑπὸ τῆς

σχέσεως ταύτης βοηθούμενος ὁ μαθητὴς, μανθάνει εὐκολώτερον νὰ διακρίνη τὰ γράμματα. Τὴν σχέσιν ταύτην ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν οὐχὶ μὲν ἐντελῶς, ἀλλ' ἱκανῶς ὁ Π. Οἰκονόμος ἐν τῷ ἀλφαθηταρίῳ του· ἀλλὰ τὸ ἀλφαθητάριον τοῦτο, πλὴν τοῦ ὅτι ἔχει τὰς λέξεις ἐν τῇ κοινῇ δημοτικῇ γλώσσῃ, ἔχει καὶ ἐλαττώματα, ὅτι δι' ὅλης σχεδὸν τῆς διδασκαλίας τῶν γραμμάτων διήκει εἰς μῦθος, τοῦ ὁποῦ τὴν συνέχειαν εἶνε ἀδύνατον νὰ διατηρῇ ἐν τῇ μνήμῃ ὁ μαθητὴς χωρὶς νὰ βαρύνηται ἐκ τῆς μονοτονίας, καὶ ὅτι λείπει ἐξ αὐτοῦ ἄλλο προτέρημα τῆς κατὰ τὴν νέαν μέθοδον διδασκαλίας τῶν γραμμάτων, περὶ οὗ ἐν τῇ ἐπομένῃ παραγράφῳ θὰ λεχθῇ. Τὴν σχέσιν τῶν σχημάτων τῶν γραμμάτων δὲν ἠδυνήθησαν νὰ ἀκολουθῶσιν ἐν τοῖς ἀλφαθηταρίοις αὐτῶν καὶ ὁ Χαρίσης Πούλιος καὶ ὁ Μωραΐτης εὐλόγως· διότι τὰ γράμματα τοῦ ἡμετέρου ἀλφαθητῆτος ἔχουσι σχέματα πολὺ διάφορα ἀλλήλων. Εἰς τοῦτο ἠντήγησαν οἱ Γερμανοὶ, ὧν τὸ ἀλφαθητάριον, διδάσκον τὰ γράμματα κατὰ τὴν γοθθικὴν γραφὴν, ἄρχεται ἀπὸ τοῦ i καὶ διδάσκει μετ' αὐτὸ τὸ n καὶ τὸ p, εἶτα τὸ m κτλ. κατὰ τὸ ἀλφαθητάριον δηλ. αὐτῶν ὁ μαθητὴς διακρίναν τὸ ποσὸν τῶν γραμμῶν τῶν ἀνωτέρω γραμμάτων καὶ τὰ συνδέματα, μανθάνει νὰ διακρίνη τὴν φωνὴν ἐκάστου γράμματος. Ἡ σύγκρισις τῶν σχημά-

των τῶν διαφορῶν γραμμάτων γίνεται νῦν ἐν τοῖς ἡμετέροις παιδαγωγείοις ὑπὸ τῶν διδασκάλων κατὰ τὴν διδασκαλίαν τῶν μαθημάτων ὅσον εἶνε δυνατή.

Ἄλλο προτέρημα τῆς κατὰ τὴν νέαν μέθοδον διδασκαλίας τῶν γραμμάτων εἶνε ἡ παρατήρησις τῆς μᾶλλον ἢ ἥττον ἀκουστῆς καὶ εὐκρινούς φωνῆς τῶν γραμμάτων προφερομένων· εἰς τὰ πρῶτα δηλ. μαθήματα τοῦ ἀλφαθηταρίου ἀνάγκη νὰ διδάσκωνται ἐκ τῶν γραμμάτων ἐκεῖνα, τῶν ὁποίων, προφερομένων, ἡ φωνὴ ἀκούεται περισσύτερον, ὡς τὰ γράμματα ο, σ, ρ, α, ι, μ κτλ. Τοῦτο ἐν τοῖς γερμανικοῖς ἀλφαθηταρίοις ἱκανῶς παρατηρούμενον, οὐδόλως παρετήρησαν ὁ Οἰκονόμος καὶ ὁ Χαρίσης Πούλιος· καλῆτερον δὲ ὡς πρὸς τοῦτο εἶναι τὸ ἀλφαθητάριον τοῦ Μωραΐτου, ἐν ᾗ κατὰ πρῶτον διδάσκονται ὅπως οὖν καθαρῶς κατὰ τὴν προφορὰν ἀκουόμενα γράμματα.

Ἄλφαθητάριον τῆς νέας μεθόδου καταλληλότερον διὰ τὰ ἡμέτερα σχολεῖα ἤθελεν εἶναι ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ἐν πρῶτοις θὰ ἦτο συντεταγμένον ἐν τῇ καθωμιλημένῃ καθαρᾷ μὲν ἀλλ' ἀπλῆ, ἐν ᾗ αἱ πρῶται λέξεις θὰ ἦσαν τοιαῦται, ὥστε καὶ ἐν τῇ νέᾳ Ἑλληνικῇ γλώσσῃ καὶ ἐν τῇ διαλέκτῳ Τραπεζούντος νὰ εἶνε αἱ αὐταὶ κατὰ τὴν ῥίζαν καὶ κατὰ τοὺς τύπους, ἐν ᾗ συγχρόνως νὰ περιτρεῖτο ἡ σχέσις τῶν σχημάτων καὶ ἡ εὐκρίνεια τῆς φωνῆς τῶν γραμμάτων,

προστιθεμένων και καταλλήλων εικόνων. Μή υπάρχοντος ὄμως τοιούτου, ἀνάγκη ἦτο νὰ εἰσαχθῆ ἐν τῶν ἐκδοσμένων τῆς νέας μεθόδου ἀλφαβηταρίων. Ἐκ τούτων δὲ ἐνόμισα καταλληλότερον διὰ τὰ ἡμέτερα παιδαγωγεῖα τὸ ἐγχειρίδιον τοῦ Σπ. Μωραΐτου διὰ τε τὰλλα καὶ πρὸ πάντων διὰ τὸ καθαρὸν τῆς νέας Ἑλληνικῆς γλώσσης, ἐν ᾗ εἶνε συντεταγμένον.

(Ἐπεται τὸ τέλος).

I. Παρχαρίδης

ΓΝΩΣΕΙΣ ΩΦΕΛΙΜΟΙ

ΠΝΙΓΟΜΕΝΩΝ ΘΕΡΑΠΕΙΑ.

Ποτὲ δὲν πρέπει νὰ ἀπελπιζώμεθα ἐπὶ πνιγμένου, ἐνόσφ δὲν βλέπομεν εἰς αὐτὸν ἐπελθοῦσαν τὴν νεκρικὴν ἀκαμφίαν τῶν μελῶν, προσέχοντες μὴ ἐκλάβωμεν ὡς τοιαύτην τὴν νεκρικὴν συστολήν.

— Ἀλλὰ πῶς διακρίνονται ταῦτα;

Διακρίνονται ἀλανθίστως. Διάνοιζον διὰ βίας τὸ στόμα ἀνθρώπου πνιγμένου, εἰς ὃν ἐπῆλθεν ἡ νεκρικὴ ἀκαμφία, καὶ θὰ μείνη ἀνοικτόν. Διάνοιζον διὰ βίας τὸ στόμα ἀνθρώπου, εἰς ὃν ἐπῆλθε μόνον ἡ νευρική συστολή· ἅμα ἀφαίρεθέντος ἀπὸ τῶν ὀδόντων αὐτοῦ τοῦ ἐρ-

γαλείου δι' οὗ διηνοίχθησαν, οἱ ὀδόντες πάλιν θὰ κλεισθῶσιν.

Κατὰ τινας, τὰ προφανῆ συμπτώματα τῶν ὑπὸ ἀσφυξίας ἀποθανόντων εἶναι τὰ ἐπόμενα· Ἡ ἀναπνοὴ καὶ τῆς καρδίας ἡ λειτουργία παύουσιν ὄλιγος διόλου· τὰ βλέφαρα ἡμικλείονται· αἱ κόραι τῶν ὀμμάτων πλατύνονται· αἱ σιαγόνες συσφιγγονται· οἱ δάκτυλοι ἡμισυστελονται· ἡ γλῶσσα πλησιάζει πρὸς τὰ χεῖλη καὶ πληροῦται αὐτὴ τε καὶ οἱ βύθωνες ταγετώδους καὶ γλοιώδους τινός ὕλης. Ἡ δὲ ἐπιφάνεια τοῦ σώματος εἶναι ψυχρὰ καὶ ὠχρὰ.

Ἀλλὰ κατὰ τινὰ τῶν ἐνταῦθα ἱατρῶν, πολυπειρότατον περὶ τὴν ἀσφυξίαν, ἡ σύσφιγξις τῶν σιαγόνων εἶναι μάλιστα σημεῖον ζωῆς.

Πρὸ τινῶν μηνῶν, εἰς δημόσιον κήπον ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ὁποίου ἔκειτο δεξαμενὴ πολλοῦ ὕδατος, ἠκούσθησαν αἰφνιδίως φωναὶ ὀξεῖαι· οἱ περιπατηταὶ ὅλοι ἐστράφησαν πρὸς αὐτάς ἐπτοημένοι. Παῖδιον πενταετὲς εἶχε πέσει εἰς τὸ ὕδωρ, τέκνον ἑνὸς φαρμακοποιοῦ, καὶ δυστυχῶς εἶχε πέσει πρὸ δέκα λεπτῶν, καὶ οὐδεὶς εἶχε προσέξει, ἕως οὗ ἔτυχε νὰ διαβῆ πλησίον τῆς δεξαμενῆς κληρικός τις, ὁ ὁποῖος ἰδὼν τὴν χεῖρα τοῦ παιδίου ἐξω τοῦ ὕδατος, ἔβαλε πρῶτος φωνήν.

Εἶχε πέσει πρὸ δέκα λεπτῶν· ἐδέησε δὲ νὰ διατρέξωσιν ἕτερα πέντε, ἕως νὰ εὔρεθῆ ξύλον τι μακρόν, διὰ τοῦ ὁποῖου

νὰ σύρωσιν ἐξω τὸ παιδίον· ἰδοὺ λεπτὰ δεκαπέντε, ὡς ἔγγιστα.

Ἐν τούτοις, ἕως νὰ ἔλθῃ ἱατρός, ὃν ἔτριξαν νὰ καλέσωσιν, εὔρεθῆ ἐκεῖ ἀνθρωπός τις, ὁ ὁποῖος εἶπε καὶ ἐγύμνωσαν τὸ παιδίον, καὶ τὸ ἐτύλιξαν ἐντός θερμοῦ ἐφαπλώματος μαλλίνου.

Ἡ ἀναπνοὴ καὶ τῆς καρδίας ἡ λειτουργία ἦσαν ἤδη πεπαυμένα ὀλωσδιόλου· τὰ βλέφαρα ἡμικλείεσθαι· αἱ κόραι τῶν ὀμμάτων πεπλατυμέναι, αἱ σιαγόνες συνεσφιγμέναι, οἱ δάκτυλοι ἡμισυεσταλμένοι κτλ.

Εἶχεν ἔλθει δὲ καὶ ὁ πατὴρ εἰδοποιηθεὶς, καὶ ἐκράτει τὸ τέκνον εἰς τὰς ἀγκάλας του ἀπηλπισμένος.

Ἐλεγε μόνον θρηῶν· αἴ Ἐχασα τὸ παιδί μου! πάγει τὸ παιδί μου!

Ὁ ἱατρός ἐπρόφθασεν.

Ἐξετάζει, βεβαιοῦται περὶ τῆς συστολῆς τῶν σιαγόνων, καὶ λέγει πρὸς τὸν πατέρα θαρραλέως· — Λανθάνεσθε τὸ παιδί δὲν ἀπέθανε!

Καὶ τότε, ἐνῶ ὁ πατὴρ τὸ ἐκράτει ἐν τῷ μέσῳ τοῦ κύκλου τῶν θεατῶν, ὁ ἱατρός, καταβαλὼν ὄλην τὴν δύναμιν τῆς εὐρώστου χειρὸς του, κατώρθωσε νὰ εἰσάξῃ ἐκ πλαγίου τοῦ στόματος τοῦ παιδίου, ἀπὸ τοῦ κυνόδοντος καὶ μέσα, τὸν ἐκ ξύλου πύξου μοχλόν, τὸν πρὸς τοῦτο ἐπιτήδειον ἐπὶ πνιγμένων.

Τόσον συνεσφιγμένοι ἦσαν οἱ ὀδόντες, ὥστε ἐθραύσθησαν τέσσαρες αὐτῶν ἀνοιγομένου τοῦ στόματος.

Ἦτο μικρὸν τὸ στόμα τοῦ πτωχοῦ παιδίου, καὶ ὁ ἱατρός δὲν ἠδυνήθη νὰ εἰσάξῃ ἐντός αὐτοῦ τὸν διαστολέα· εἰσήξε λοιπὸν μόνον τὸν δάκτυλόν του μετὰ σπόγγου τινός προσδεδεμένου εἰς τὴν ἄκρην φαλινοκοκκάλου, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον εἶχεν προσλάβει εὐτυχῶς· ἔπειτα ἔσυρεν ἐπιτηδείως πρὸς τὰ ἐξω τὴν γλῶσσαν, καὶ οὗτος ἠνοίχθη τὸ ἄνω τοῦ λάρυγγος.

Τὸ παιδίον τότε ἔκαμεν ὀλίγην ἔμειν, καὶ συγχρόνως ἔβαλε φωνήν.

Καὶ ὁ ἱατρός, στραφεὶς πρὸς τὸν πατέρα, δακρύνοντα ὑπὸ χαρᾶς ἄρρήτου, — Σᾶς εἶπα· ὁ υἱός σας δὲν ἀπέθανε.

Τοσοῦτος τρόμος εἶχε καταλάβει τὸν πτωχὸν ἐκεῖνον πατέρα, ὥστε ἐπῆραν τὸ παιδίον ἀπὸ τῆς ἀγκάλης του, καὶ τὸ μετέφερον εἰς τὴν οἰκίαν.

Ἐκεῖ ἐξηκολούθησεν ἡ θεραπεία.

Ὁ ἱατρός ἠπλωσε τὸ παιδίον ἐντός θερμῶν σκεπασμάτων, καὶ πλησίον του ἔθεσε δύο φιάλας ζέοντος ὕδατος· συγχρόνως δὲ ἄλλοι ἔτριβον δυνατὰ τὰ μέλη του, χεῖρας καὶ πόδας.

Ἐξηκολούθησε δὲ ὁ ἱατρός ν' ἀνοίγῃ ἐκ διαλειμμάτων συνεχῶν τὸ στόμα διὰ τοῦ μοχλοῦ ἐκεῖνου, καὶ, κρατῶν τὴν γλῶσσαν πρὸς τὰ ἐξω, νὰ εὐκολύνῃ οὕτω τὴν εἴσοδον τοῦ ἀέρος εἰς τὰ ὄργανα τῆς ἀναπνοῆς.

Ὡστε ἤρχισε μετ' ὀλίγον νὰ καθίσταται ἐπαισθητός ὁ σφυγμός, ὡς καὶ νὰ ἐνδυναμῶνται βαθμηδὸν οἱ παλμοὶ

της καρδίας· αλλά μόλις και μετά ημισείας ώρας τοιαύτας αδιαλείπτους προσπαθείας ήδηνήθησαν να παραιτήσωσι τὸ παιδίον ἤσυχον, βέβαιοι ὅτι ἐπανήλθεν εἰς τὴν ζωὴν.

Ὅταν οἱ γείτονες τὸ εἶδαν εἰς τὴν θύραν τῆς οἰκίας του, ἔβαλον φωνὰς θαυμασμοῦ καὶ ἐγκαρδίου χαρᾶς.

Ἐξῆσε λοιπὸν, καίτοι εἶχε μείνει δεκαπέντε λεπτὰ ὑπὸ τὸ ὕδωρ!

Ἐγράψαμεν ταῦτα ὅπως, καὶ ἄνευ ἰατροῦ, γινώσκῃ ἕκαστος τί νὰ πράττῃ πρὸς βοήθειαν ἀνθρώπου ἐκπνεύσαντος ὑπὸ ἀσφυξίας, οὐδόλως ἀπελπίζόμενος ἐάν κατ' ἀρχὰς οὐδεμίαν βλέπῃ ἐλπίδα σωτηρίας, καὶ προσέχων μήποτε ἐκλάβῃ τὴν νευρικήν ἀποξύλωσιν ὡς νεκρικήν ἀκαμφίαν.

Ἀπολείπεται ἡμῖν καὶ νὰ ἐξηγήσωμεν, ὅχι βέβαια εἰς τοὺς ἰατροὺς, γινώσκοντας κάλλιον ἡμῶν ταῦτα πάντα, ἀλλ' εἰς πάντα φιλόανθρωπον, πῶς συμβαίνει εἰς τοὺς πνιγομένους ἢ νεκρικήν αὕτη ἀποξύλωσιν.

Ὅταν ἄνθρωπος ἢ ζῶον ὁποιοδήποτε πέσῃ ἐν τῷ ὕδατι, τὸ ὕδωρ δὲν εἰσέρχεται εἰς τὰ ἀγγεῖα τῆς ἀναπνοῆς ὡς εἰς ἀψυχὸν τινα σωλῆνα. Οἱ καταδύοντες εἰς τὴν θάλασσαν, πρῶτον κλείουσι τὸ στόμα, καὶ διὰ νὰ ἐμποδίσωσι τὸ νερὸν τοῦ νὰ εἰσέλθῃ εἰς τοὺς πνεύμονας, συστέλλουσι τοὺς μυῶνας τοῦ βρόγχου των.

Οὗτοι οἱ μυῶνες, συστέλλόμενοι κατὰ θέλησιν ἡμῶν, ὑπόκεινται καὶ εἰς ἄλ-

λην τινὰ ἐπίδρασιν, ἣτις καλεῖται δύναμις προφυλακτική. Ταύτην ὑπαγορεύει μὲν ἡ φύσις, ἐπιφέρει δὲ διὰ τῶν ἀποστομώσεών του τὸ πνευμονογαστρικὸν νεῦρον, ἐπενεργοῦν ἐπὶ τῶν νεύρων τῆς κινήσεως.

Ὅσάκις ὑγρὸν τι, ἢ ἀέριον ἄλλο παρὰ τὸν ἀτμοσφαιρικὸν ἀέρα, εἰσέλθῃ ἐν τῇ τραχείᾳ ἀρτηρίᾳ τοῦ λαιμοῦ, τὸ πνευμονογαστρικὸν νεῦρον, ἐνοχλούμενον, καλεῖ πάραυτα εἰς βοήθειαν αὐτοῦ τοὺς δορυφόρους του, τοὺς πολυαριθμούς καὶ πολυπλόκους διακλαδισμούς του, ἵνα οἱ μυῶνες ἐμποδίσωσι τὴν εἰς τὰ ὄργανα τῆς ἀναπνοῆς εἴσοδον τῶν ἀερίων ἢ ὑγρῶν.

Θέλομεν διὰ τῶν λέξεων τούτων ἄξι εἰπόμεν, ὅτι πολλοὶ τῶν ἀσφυκτούντων, νεκροὶ ἐκλαμβανόμενοι, διάκεινται εἰς ἀπλὴν λειποθυμίαν· ὅτι δὲν πρέπει ν' ἀποκάμωμεν βοηθοῦντες αὐτούς, ὅτε πρόκειται νὰ ἐπαναγάγωμεν εἰς τὸ ζῆν ἄνθρωπον πνιγέντα, οὐδὲ ν' ἀποβάλωμεν τὴν ὑπὲρ αὐτοῦ ἐλπίδα διότι ἔμεινε δεκαπέντε ἢ εἴκοσι λεπτά, ἢ καὶ μίαν ὥραν ἐντὸς τοῦ ὕδατος.

* *

Η ΜΑΚΡΟΒΙΟΤΗΣ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ.

Ὁ Σόλων, ὁ Θαλῆς, ὁ Πιττακὸς καὶ ὁ Ἐπιμενίδης, τέσσαρες, τῶν ἑπτὰ Σο-

φῶν τῆς Ἑλλάδος, ἐζησαν πλέον τῆς μιᾶς ἑκατονταετηρίδος κατὰ τὸν Δουκιανόν, ὅστις ὀρίζει τὸν χρόνον τοῦ θανάτου αὐτῶν κατὰ τὸ 600 π. Χ. Ὁ Ἐπιμενίδης, ποιητὴς καὶ ἱστορικός, ἀπέθανε, κατὰ τὸν Πλίνιον εἰς ἡλικίαν 165 ἐτῶν. Ὁ Ἀρίσταρχος τραγικός ποιητὴς ἐκ Τεγαίας τῆς Ἀρκαδίας ἀπέθανε κατὰ τὸ 460 π. Χ. ἑκατοντούτης. Ὁ κωμικός τῶν Ἀθηνῶν ποιητὴς Κρατῖνος ἀπέθανε κατὰ τὸ 431 π. Χ. εἰς ἡλικίαν 93 ἐτῶν. Κατὰ τὸν Βαλέριον Μάξιμον, ὁ Σοφοκλῆς συνέγραψε τὸν Οἰδίποδα περὶ τὸ 405 π. Χ. ἑκατοντούτης περίπου. Ὁ σατυρικός ποιητὴς Δημόκριτος ἀπέθανε εἰς ἡλικίαν 109 ἐτῶν κατὰ τὸ ἔτος 361 π. Χ. Ὁ μέγας ρήτωρ Ἰσοκράτης λέγεται, ὅτι ἐλιμοκτόνησεν εἰς ἡλικίαν 99 ἐτῶν καὶ περὶ τὸ ἔτος 338 π. Χ. Ὁ Ἴπποκράτης ὁ πατὴρ τῆς ἰατρικῆς, ἀπέθανεν εἰς τὴν αὐτὴν ἡλικίαν, κατὰ τὸ ἔτος 361 π. Χ. Ὁ φιλόσοφος Θεόφραστος ἀπέθανεν εἰς ἡλικίαν 107 ἐτῶν περὶ τὰ 588 π. Χ. Ὁ μαθητὴς τοῦ Ζήνωνος Κλεάνθης ἀπέθανεν ἄγων τὸ ἑκατοστὸν ἔτος τῆς ἡλικίας αὐτοῦ κατὰ τὸ ἔτος 240 π. Χ.

Ὁ ἀθάνατος Γαληνὸς ἀπέθανε σχεδὸν ἑκατοντούτης ὡς καὶ ὁ πρὸ αὐτοῦ μέγας Ἴπποκράτης κατὰ τὸ 493 π. Χ. Ὁ φιλόσοφος Δημόναξ ὁ Κρής, ἐλιμοκτόνησε περὶ τὸ ἑκατοστὸν ἔτος τῆς ἡλικίας αὐτοῦ κατὰ τὴν βασιλείαν τοῦ Ἀδριανοῦ τῷ 120 μ. Χ. Καὶ οἱ Ῥω-

μαῖοι εἶχον τοὺς μακροβίους αὐτῶν, ἀλλ' αἱ περὶ τούτων χρονολογίαι συχνόταται δὲν ἀναφέρονται. Ὡς φαίνεται ὁ Ἰουβενάλιος ἀπέθανεν ἑκατοντούτης τῷ 120 μ. Χ. Ὁ Τερέντιος ἀπέθανεν εἰς ἡλικίαν 98 ἐτῶν τῷ 28 μ. Χ. Ὁ Καίντιος Φ. Μάξιμος ἀπέθανεν ἑκατοντούτης τῷ 107. Ὁ Περένιος ἀπέθανεν εἰς ἡλικίαν 111 ἐτῶν ἐν Κορνηλίᾳ κατὰ τὸ 117. Ὡς παρατηρεῖ τις οἱ ἀρχαῖοι εἶχον ἤδη ἀποκτήσει τὴν ἰδιοτροπίαν τοῦ νὰ θετώσι τέρμα εἰς τὴν ζωὴν αὐτῶν διὰ λιμοκτονίας. Ὡστε ὁ διδάκτωρ Τάννερ οὐδὲν ἄλλο εἶναι ἢ ἀπομιμητὴς ἐκείνων. Οἱ ἀρχαῖοι ὅμως εἶχον ὡς δικαιολογίαν τὸ βαθὺ αὐτῶν γῆρας καὶ ἐνδεχόμενον νὰ ἐφρόνουν ὅτι εἶχον ζῆσει ἐν ἱκανὸν χρόνον ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ.

(Ἐκ τῶν Νέων Ἰδεῶν).

ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Ἀνεχώρησε πρὸ ἡμερῶν εἰς περιόδειαν τῶν χωρίων τῶν ὑπαγομένων εἰς τὴν περιφέρειαν Πλατάνων ἢ Α. Πανιερότης ὁ Μητροπολίτης ἡμῶν κ. Γρηγόριος καὶ αὐριον Κυριακὴν Μεγαλὴ τοῦ Ἀρχιστρατήγου λειτουργεῖ ἐν τῇ ἐπωνύμῳ ἐκκλησίᾳ τῆς κωμοπόλεως ταύτης.

— Τὸ παρελθὸν σάββατον 31 Ὀκτωβρίου ἀκριβῶς περὶ τὴν τρίτην ὥραν

τουρκιστί ἐφάνη ἐν τῷ οὐρανῷ λαμπρόν μετέωρον, ἔχον χρώμα κυανοῦν, διευθυνόμενον δὲ ἐξ ἀνατολῶν πρὸς δυσμὰς καὶ μεγεθυνόμενον βαθμηδὸν ἔλαβε μέγεθος πενταπλάσιον τοῦ συνήθους διαύτωντος ἀστέρως ὅτε καὶ ἐσβέσθη· ἀγνοούμεν ἂν ἄλλος τις ἐκ τῶν ἐν τῇ πόλει εἶδε το μετέωρον τοῦτο.

— Ἀνεχώρησε κατευθυνόμενος εἰς Ῥωσσίαν χάριν ἀρχαιολογικῆς ἐκδρομῆς καὶ ἐκείθεν σκοπῶν νὰ ἐπανεέλθῃ μετὰ ἓνα μῆνα ὁ παρ' ἡμῖν γνωστός νομισματολόγος κ. Ἰωσήφ Λεοντίδης· ὁ κ. Ἰωσήφ Λεοντίδης ἀπὸ δεκαετίας καὶ πλέον ἀσχοληθεὶς εἰδικῶς εἰς τὴν νομισματολογίαν ἀπέκτησε βαθμηδὸν διὰ τοῦ χρόνου καὶ τῆς πείρας εἰδικότητα εἰς τὸ ἔργον τοῦτο καὶ δύναται ὡς ἐκ τούτου νὰ θεωρηθῇ ὡς εἰς τῶν σπουδαιτέρων νομισματολόγων τοῦ ἔθνους. Ἐν τῷ νομισματολογικῷ αὐτοῦ μουσεῖῳ ὁπερ οὗτος δι' ἀτρύτων κόπων κατήρτισεν ἐν τῷ οἴκῳ του εὐρίσκεται πλήρης συλλογὴ νομισμάτων πάσης ἐποχῆς καὶ πολιτικῆς ἀνωμαλίας τῆς τε πόλεως Τραπεζοῦντος καὶ τοῦ Βασιλείου τοῦ Πόντου.

— Τὴν παρελθούσαν τετάρτην κατ' ἀπόφασιν τοῦ ἀξιότιμου Διευθυντοῦ τῶν σχολείων Ι. Γ. Βεργάδῃ ἐγένετο μικρὰ ἐκδρομὴ ὑπὸ τῶν μαθητῶν τοῦ Ἑλληνικοῦ Φροντιστηρίου συνοδευομένων ὑπὸ τῶν οἰκείων διδασκάλων μέχρι τινὸς ὑπερκείμενου τοῦ ποταμοῦ πυξίτου λοφίσκου· ἡ ἐκδρομὴ διήρκεσεν περὶ τὰς

τρεῖς ὥρας ἀπὸ τῆς ἀναχωρήσεως μέχρι τῆς ἐπανόδου τῶν μαθητῶν εἰς τὸ Φροντιστήριον.

— Μανθάνομεν ὅτι οἱ μισθοὶ τῶν διδασκάλων δὲν πληρόνται τακτικῶς παρὰ τῆς ἐφορίας τῶν σχολείων, ὁλόκληρον δὲ τὸ ποσὸν τὸ εἰσπραχθὲν ἐκ τῶν εἰσιτηρίων ἀπερβόρηθη ὑπὸ τοῦ ὑπάρχοντος ἐλλείμματος· ποῖα λοιπὸν εἶναι ἡ ἐνέργεια ἣτις ἤθελε καταβληθῆ πρὸς ὀλοσχερῆ ἄρσιν τοῦ ἐλλείμματος καὶ ποῖα φροντίς ἐλήφθη, ὥστε νὰ μὴ ἔλθῃ ἡ ἐφορία τῶν σχολείων εἰς τὴν δυσάρεστον θέσιν, νὰ μὴ δυνηθῇ νὰ ἐπυρκέσῃ εἰς τὴν μισθοδοσίαν τῶν διδασκάλων; οἱ διδάσκαλοι οἱ ἐκ τοῦ γλίσχρου αὐτῶν μισθοῦ ἀποζῶντες δέον νὰ πληρωθῶσι τακτικῶς, ὅπως ἐκπληρῶσι μετὰ ζήλου καὶ ἀπερισπάστως τὸ ἑαυτὸν καθήκον ὥστε ἡ μηνιαία αὐτῶν μισθοδοσία δέον νὰ ᾖ τακτικὴ· ἀγνοούμεν ἂν ἡ ἐφορία ἔλαβε μέτρα καὶ ἔκαμε τὰς δεούσας παραστάσεις, ὅπως προλάβῃ τὴν παρούσαν τῶν πραγμάτων κατάστασιν, ἀλλὰ νομίζομεν ὅτι ἡ διὰ κατακρατήσεως τοῦ εἰσπραχθέντος ἐκ τῶν εἰσιτηρίων ποσοῦ ἄρσιν τοῦ ἐλλείμματος δὲν εἶναι ἡ δυσχερεστέρα· εἶναι ἰδῶς ἀφ' ἑτέρου ἀληθές ὅτι τὸ ἔργον τῆς ἐφορίας δέον νὰ συνδράμῃ ἕκαστος πολίτης διὰ τῆς καταβολῆς τῆς ἑαυτοῦ συνδρομῆς καὶ δι' ἡθικῆς ὑποστηρίξεως, ὅπως ἀπροσκόπτως συντελεσθῇ· προτρέπομεν λοιπὸν τοὺς ἡμετέρους; συμπολίτας καὶ ἐκλιπαροῦμεν

αὐτοὺς ἐν ὀνόματι τῆς πατρίδος νὰ μὴ παρεμβάλωσι προσκόμματα περὶ τὴν εἰσπραξίν τῶν συνδρομῶν, ἀλλ' ἕκαστος προθύμως νὰ καταβάλῃ τὴν ἑαυτοῦ συνδρομὴν, ὅπως διευκολύνωσιν οἰκονομικῶς τὸ ἔργον τῆς ἐφορίας· παροτρύνομεν δὲ καὶ τὰς συνοικίας ἐκείνας, αἵτινες κατὰ τὸ παράδειγμα τῶν ἄλλων δὲν προέβησαν μέχρι τοῦδε εἰς τὴν σύνταξιν καταλόγου καὶ καταγραφῆς συνδρομητῶν νὰ μὴ ἀμελήσωσιν ἐπὶ πλέον τὸ ἔργον τοῦτο, διότι, ὡς βλέπομεν, ἡ οἰκονομικὴ κατάστασις τῶν ἡμετέρων σχολείων ἀπαιτεῖ ἕκτακτον ἐνέργειαν καὶ σύντονα μέτρα.

— Ὁ ἀνὴρ ἐκεῖνος, ὅστις ζῶν μὲν πολυεσιδῶς ὠρέλῃσε τὴν ἡμετέραν κοινότητα, ἀποθνήσκων δὲ διέθηκεν ὑπὲρ τῶν κοινωφελῶν τῆς πόλεως καθιδρυμάτων ἅπασαν αὐτοῦ τὴν περιουσίαν στερεῖται, θὰ τὸ πιστεύσετε ἂν τὸ εἴπωμεν; μνημείου ἀξίον τῶν πολλῶν εὐεργεσιῶν, ἃς παρέσχε τῇ πόλει· ὁ ἀνὴρ οὗτος εἶναι ὁ πρὸ 5 ετίας ἀφ' ἡμῶν ἀποστάς ἰατρός Γ. Καματωῦτος· ὁμολογουμένως τὸ τοιοῦτον ἤθελεν εἶσθαι μικρὰ ἐκδήλωσις τῆς μετὰ θάνατον πρὸς αὐτὸν εὐγνωμοσύνης τῆς πόλεως· νῦν δὲ πενιχρὸς μόνον ἐκ χώματος τύμβος δεικνύει τὸ μέρος ἐνθα ἐτάφη ὁ χρηστός οὗτος ἀνὴρ· οὕτως ἀνταμείβεται ἡ φιλοπατρία καὶ ἡ αὐταπάρησις; Ἐχομεν δι' ἐλπίδος ὅτι ἐπιτροπὴ τις ἐκ τῶν ἀξιότιμων συμπολιτῶν τῆς ἡμετέρας πόλεως ἢ σωματεῖόν τι οἰονδήποτε τῆς πόλεως θέλει λάβει τὴν πρωτοβουλίαν καὶ θέλει φροντίσει ὑπὲρ ἀνεγέρσεως μνημείου ἀξίου πρὸς τὴν χρηστότητα καὶ καλοκἀγαθίαν

τοῦ ἀνδρός, οὕτω δὲ ἐκπληρωθῆ καθήκον ἐπιβαλλόμενον ὑπὸ τοῦ αἰσθήματος τῆς εὐγνωμοσύνης.

— Ἀνεχώρησε κατευθυνόμενος εἰς Κωνσταντινούπολιν ὁ ἰατρός κ. Χρηστίδης.

— Ἀνεχώρησεν εἰς Κερασούντα ὁ Πρόξενος τῆς Ῥωσσίας Ἰ. Μπελλοτέρκοβιτς, ἀφοῦ ἐπανήλθεν ἐκ Τριπόλεως ὁ διερμηνεὺς τοῦ Ῥωστικοῦ Προξενείου κ. Κολάρος.

— Διωρίσθη προξενικὸς πράκτωρ τῆς Ἑλλάδος ἀντὶ τέως κ. Κ. Γρηγοριάδου ὁ ἐπὶ φιλογενεῖα πάντοτε διακριθεὶς κ. Ἀχιλλεὺς Πράσιнос· ἡ ἐκλογὴ εἶναι καθ' ἡμᾶς ἀρίστη· τοιαῦτα προξενικὰ πρακτορεῖα νομίζομεν ὅτι εἶναι ἀνάγκη νὰ συστηθῶσι καὶ εἰς ἄλλας τοῦ Πόντου πόλεις, ὅπου ἀπαιτοῦσι τοῦτο τὰ ἰδιαίτερα τῶν Ἑλλήνων ἐκεῖ ὑψηλῶν συμφέροντα.

— Μανθάνομεν ὅτι αὐριον συνέρχεται τὸ Συμβούλιον ἢ τὰ μέλη τῆς Λέσχης πρὸς ὀριστικὴν ἀπόφασιν τί μέλλει νὰ ἀπογείνη ἡ Λέσχη. Τὸ καθ' ἡμᾶς νομίζομεν ὅτι ἡ Λέσχη δέον νὰ διατηρηθῆ μεθ' ὅλας τὰς δυσχερείας ἃς παρουσιάζει ἡ μὴ τακτικὴ τῶν μελῶν ἐν τῇ Λέσχῃ φοίτησις· πεποιθήμεν δὲ ὅτι ὁ ἀξιότιμος αὐτῆς πρόεδρος κ. Γ. Καρβωνίδης καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ συμβουλίου μέλη ἅτινα κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος εἰργάσθησαν πρὸς ἀξιοπρεπῆ τῆς Λέσχης συντήρησιν, τὴν αὐτὴν θέλουσι καταβάλλει φροντίδα πρὸς διατήρησιν αὐτῆς διὰ τῆς εἰσπράξεως τῶν καθυστερουμένων συνδρομῶν καὶ τῆς ἐγγραφῆς νέων μελῶν· εἰς τὸ ζήτημα τοῦτο θέλομεν ἐπανελθεῖ εἰς τὸ ἐπόμενον φύλλον.

— Τὸ Ῥωσικὸν τῆς Γράμμης, ὅπερ διήλθεν ἐντεῦθεν τὴν παρελθοῦσαν πέμπτην ἦτο πλήρες μεταναστῶν Ἑλλήνων ἐπιβιβασθέντων ἐκ Κοτυώρων καὶ θειθυνομένων εἰς Ῥωσίαν· ἕως πότε οἱ ὁμογενεῖς οὔτοι δὲν θὰ παύσωσιν ἐκπατριζόμενοι ὑπὸ ματαίων ἐλπίδων διοθουκολούμενοι, χωρὶς νὰ λάθωσιν ὑπὸ ὄψιν τὰ δεινοπαθήματα, ἅτινα οἱ πρὸ αὐτῶν ἐκ Πολαντζάκης καὶ ἄλλων μερῶν μεταναστεύσαντες ὑπέστησαν;

— Πρὸ ἡμερῶν γράφοντες περὶ θεατρικῶν παραστάσεων κατεδείξαμεν ὅτι δι' αὐτῶν οὐ μικρὰ χρηματικὴ ἀρωγὴ δύναται νὰ ἐπέλθῃ εἰς τὰ ἡμέτερα σχολεῖα, ἀλλὰ τῇ ἀληθείᾳ παρελείψαμεν νὰ γράψωμεν ἕτερον σπουδαιότερον ὅτι ἐξ αὐτῶν οὐ μόνον ὑλικὴ δύναται νὰ προέλθῃ ὠφέλεια, ἀλλὰ καὶ ἠθικὴ, ἥτις διὰ τὴν ἡμετέραν κοινότητα ἴσως εἶναι πολὺ σπουδαιότερα· τὸ θέατρον εἶναι σχολεῖον κοινωνικόν, ἔνθα διδάσκονται ὅχι πλεόν γνώσεις γραμματικαὶ καὶ συντακτικαί, ἀλλὰ παρίσταται ὡς ἐν κατόπτρῳ, ἡ κοινωνία μὲ τὰς ἀρετὰς καὶ τὰς κακίας αὐτῆς, ἔνθα στηλιτεύεται ἡ κακία καὶ διαλάμπει ὡς ἀδάμας ἡ ἀρετὴ, ὥστε ὁ θεατῆς ἐκ τῶν τοιούτων παραστάσεων σπουδαῖον ἠθικὸν κεφάλαιον δύναται νὰ ἀρυσθῇ. Ἐν Εὐρώπῃ μάλιστα τὸ θέατρον θεωρεῖται ὡς ἐν τῶν ἐπιτηδαιότερων μέσων πρὸς ἀνάπτυξιν καὶ ἠθικοποίησιν τῆς κοινωνίας· μὴ νομίσωμεν δὲ ὅτι διὰ μόνων τῶν σχο-

λείων τὸ τοιοῦτον δύναται νὰ ἐπιτευχθῇ. Ἐν τῇ ἡμετέρα κοινωνίᾳ ὑπάρχουσι πολλὰ πεκαλαιωμένα ἰδέα περὶ ἀνατροφῆς καὶ ἠθικοποιήσεως καὶ αἰτιοῦνται ἰδέα ἀνάγκη νὰ καταπέσωσιν· ὁ δεσποτισμὸς ἦτοι δεσποτικὴ τῶν πρεσβυτέρων πρὸς τοὺς νέους συμπεριφορὰ θεωρεῖται ἐνταῦθα ὡς ἀναγκαῖα καὶ προσήκουσα τῇ προβεβηκυῖᾳ ἡλικίᾳ· ἡ τοιαύτη συμπεριφορὰ γεννῶσα τὸν φόβον ἀντὶ νὰ προκαλέσῃ τὸν *σεβασμὸν* εἶναι ἄτοπος, τὸ δὲ περιεργότερον ἡ τοιαύτη συμπεριφορὰ μὲ ὅλην τὴν ἀτοπίαν αὐτῆς εἶναι καὶ μεταδοτικὴ· δὲν θέλωμεν ἐνταῦθα νὰ ἐξετάσωμεν τὰ κύρια αἷτια τῆς τοιαύτης καταστάσεως, ἀλλὰ παρατηροῦμεν μόνον, ὅπερ μέχρι τοῦδε πιστεύομεν παρατηρηθῆ πολλὰκις, ὅτι οἱ νέοι ἡμῶν μὴ διδασκόμενοι νὰ ἀπονεύωσι τὸ προσῆκον σέβας πρὸς τοὺς ἀνωτέρους καὶ πρεσβυτέρους αὐτῶν, ἀλλ' ὑποβαλλόμενοι εἰς δουλικὴν ὑπακοήν, μὴδὲ τολμῶντες οὐδὲ λέξιν ἐνώπιον τῶν ἀνωτέρων νὰ προφέρωσι, μεταπίπτουσιν ἐν ὅλῃ σπανίᾳ εἰς τὸ ἕτερον ἄκρον τῆς αὐθαδεῖας καὶ θρασυτήτος, ὅπως ἀνοίκειον εἰς τὴν καλῶς ἐννοουμένην συμπεριφορὰν.

— Ἀπεβίωσε πρὸ ἡμερῶν ἐν καθεστηκυῖᾳ ἡλικίᾳ ἡ σύζυγος τοῦ παρ' ἡμῶν κ. Παναγ. Μεταξά Ὀλυμπία. Διωνία τῆς ἡ μνήμη!